

Høringsinnspill til Arbeids- og sosialkomité

Kap. 605 post 01, Kap. 2661, post 73, Kap. 2661, post 76

Norges Døveforbund (NDF) synes det er beklagelig å se at den gode utviklingen innenfor NAV Tolketjenesten de siste årene, med flere fast ansatte tolker, ikke fortsetter i 2025. Det er et presserende behov for flere fast ansatte tolker, spesielt i områder hvor det generelt er utfordrende å skaffe tolker til alle døgnets tider. Menneskerettigheter tilsier at alle skal ha lik tilgang til tolketjenester, og dette kravet må prioriteres.

NDF vet at NAV Tolketjenesten i disse dager gjennomfører en ny turnusordning, eller som det egentlig heter: forskjøvet arbeidstid, flere steder i landet. Denne ordningen har potensialet til å dekke flere kvelds- og helgeoppdrag. Likevel er det grunn til bekymring for at dette kan gå på bekostning av oppdrag på dagtid, noe som vil kunne redusere tilgjengeligheten for brukere som er avhengige av tolking på dagtid. Dette er ikke en reell turnusordning slik vi kjenner det, der det er nok av folk både på dagtid og på kveldstid og i helger.

I forbindelse med frilansdelen av tolketjenesten legger regjeringen til grunn for at det vil bli innført en ny modell for innkjøp av tolketjenester fra frilanstolker. Det er bevilget 40 millioner kroner for å dekke administrative kostnader og merkostnader som følge av implementeringen av denne modellen, som det er beregnet med vil tre i kraft i siste halvdel av 2025. NDF ønsker å gjøre regjeringen oppmerksom på at forbundet er skeptisk til denne nye innkjøpsmodellen som både departementet og direktoratet jobber med. Dette er spesielt relevant ettersom KOFA-saken (2023-1099) ennå ikke er avgjort, noe som kan få betydning for implementeringen av den foreslåtte innkjøpsmodellen. Vi er usikre på om denne innkjøpsmodellen vil føre til en økning i antall dekkede oppdrag. NDF har blitt gjort oppmerksom på at det er mange detaljer som mangler avklaring, som for eksempel hvordan kommunikasjonen mellom leverandør, Tolketjeneste og bruker skal foregå etter Tolketjenestens stengetid kl. 16 og i helgene. Vi vet av erfaring at brukere av tolketjenesten ikke liker å måtte forholde seg til kompliserte systemer som forverrer deres tilgang på tolk. På grunn av manglende avklaring på flere detaljer, mener vi at regjeringens anslag på 40 millioner kr. er altfor lite og vil ikke være dekkende nok til de utfordringene NDF mener NAV Tolketjenesten står ovenfor med den nye innkjøpsmodellen.

NDF ønsker også å vise til NOU 2023: 20 – Tegnspråk for livet. Der står det om tolketjenesten at tjenesten oppleves fragmentert og uoversiktlig. Det er derfor vi stiller oss undrende til at NAV Tolketjenesten setter ut frilansdelen til en ekstern leverandør, og ytterligere fragmenterer tjenesten, i stedet for å beholde det innad systemet.

NDF mener at dersom denne innkjøpsmodellen blir en realitet, er det for oss avgjørende at det er en leverandør NAV Tolketjenesten forholder seg til, og ikke flere, for å sikre stabilitet og gode tjenester. Det er også avgjørende at NAV kan sikre god kommunikasjon mellom

bestiller og leverandør, slik at vesentlig informasjon om oppdragets art når frem til tolken, samt at bestiller også kan kommunisere med tolken og leverandørens formidler.